

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Tdo/48/2023                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1711010200                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 18.07.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Petr Kaňa                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:1711010200.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 18. júla 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného F. L. J. D. T. Y. A. Y. pre trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 a iné, o dovolaní obvineného F. L. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. novembra 2022, sp. zn. 3To/15/2022, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného F. L. o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Okresný súd Pezinok (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom z 13. augusta 2021, sp. zn. 2T/67/2011, uznal obvineného F. L. za vinného v bode 1/ pre trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej tiež „Trestný zákon č. 140/1961 Zb.“) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a v bode 2/ pre trestný čin falšovania a pozmeňovania kontrolných technických opatrení na označenie tovaru podľa § 145a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., na tom skutkovom základe, že:

1/ od začiatku roku 2005 do 06.12.2005 sa spoločne s t.č. odsúdeným F. Č. v obvode trnavského a bratislavského kraja podieľali na distribúcií liehovín, ktoré podliehajú spotrebnej dani z liehu v zmysle zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z., a to tak, že tieto plnené do fliaš, ktoré boli v rozpore s ustanovením § 10 ods. 3, ods. 7, ods. 8 zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. označené falzifikátmi kontrolných známkov uvádzal do obehu a F. Č. mu poskytol priestory na ich skladovanie a to v pivnici rodinného domu v I. L. na X. ulici č. XX, kde bolo pri domovej prehliadke dňa 06.12.2005 nájdených uskladnených 552 ks 11 fliaš Borovičky slovenskej od

výrobcu Old Herold, 288 ks 11 fliaš Trenčianskeho tuzemského tmavého, 336 ks 11 fliaš Vódky-Herold, ktoré boli označené falzifikátmi kontrolných známk, ktoré boli zaistené dňa 07.12.2005 pri miestnom zisťovaní na základe § 9 ods. 3 písm. b) zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom bolo zistené že kontrolné známky na označenie uvedeného tovaru sú falzifikátmi, čím získal neoprávnený prospech v celkovej výške 3.903,60 €,

2/ od presne nezistenej doby až do dňa 06.12.2005, kedy bola vykonaná domová prehliadka u odsúdeného F. Č. v I. L. na X. ulici č. XXX/XX v pivnici rodinného domu po predchádzajúcej vzájomnej dohode neoprávnene prechovávali 26.826 ks kontrolných známk na označenie spotrebiteľského balenia liehu č. XXXXXXXXXXXXXX s názvom tlačiarne O., a.s., 906 ks kontrolných známk na označenie spotrebiteľského balenia liehu č. XXXXXXXXXXXXXX s názvom tlačiarne O., a.s. a 229 ks kontrolných známk na označenie spotrebiteľského balenia liehu č. S. XXXXXXXXXXX s názvom tlačiarne Q. X. F., a.s., pričom znaleckým skúmaním Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave bolo preukázané, že uvedené kontrolné známky na označenie spotrebiteľského balenia liehu sú falzifikátmi, čo pri zodpovedajúcom množstve spotrebiteľského balenia liehu zodpovedalo spotrebnej dani z liehu v celkovej výške 48.214,50 €.

Za to uložil obvinenému F. L. podľa § 145a ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. s použitím § 35 ods. 2 a § 40 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, výkon ktorého podľa § 58 ods. 1 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. podmienene odložil, pričom podľa § 59 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. určil skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 15. novembra 2022, sp. zn. 3To/15/2022 (ďalej tiež „napadnutý rozsudok“) podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku (z podnetu odvolania obvineného) zrušil prvostupňový rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu s tým, že podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému podľa § 145a ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. s použitím § 53 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. sám (zmiernujúcim spôsobom) uložil úhrnný peňažný trest vo výmere 5 000 eur, pričom podľa § 54 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. ustanovil pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

\* \* \*

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V úvode dovolania (sumarizujúc doterajšie konanie) poukázal na skoršie (prvé odsudzujúce) rozhodnutie súdu I. stupňa v posudzovanej veci (z 13. septembra 2012, sp. zn. 2T/67/2011), ktorým bol uznaný za vinného a bol mu uložený peňažný trest 30 000 eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 3 rokov, kedy súbeh trestných činov vykazoval malý stupeň spoločenskej nebezpečnosti. Tento rozsudok bol zrušený odvolacím súdom uznesením zo 16. januára 2014, sp. zn. 2To/28/2013, pričom hlavným dôvodom bol skutok T. M., u ktorého bolo v priestoroch u svedka F. nájdené väčšie množstvo spotrebiteľského balenia liehu, čo obvinený v priebehu trestného konania spochybňoval, keďže lieh podľa neho pochádzal z výroby u Č.. F. Č. ho (F. L.) usvedčoval, že prišiel na nákladiaku značky Mercedes s malackými poznávacími značkami, ktorý bol F. L. u Č. naložený, pričom dokazovanie preukázalo, že nešlo o pravdivé tvrdenie a F. L. nenakladal lieh do Malaciek pre M. od Č.. Preukázané bolo, že u M. a F. nájdené väčšie množstvo liehu nepochádzalo z výroby u Č..

Objektívne sa znížilo množstvo vyrobeného liehu oproti vznesenému obvineniu zo 7. decembra 2005 (ČVS:KRP-254/OEK-BA-2005 BG) a obžalobe podanej 5. apríla 2011 (č. 2P 48/10-23), pričom pôvodne vyčíslený dlh na spotrebnej dani 23 593,24 eur (710 770 Sk) sa znížil na 3 903,60 eur, t. j. na 1/6 pôvodne žalovanej sumy, čo zostalo (nevýhodnotené) z pohľadu objektívneho zníženia stupňa spoločenskej nebezpečnosti v režime malého stupňa. Markantné zníženie hodnoty následku trestného konania nebolo súdmi v pôvodnom konaní ani odôvodnené. Ďalej uviedol, že klesajúca tendencia stupňa

spoločenskej nebezpečnosti je jediným dôvodom, pre ktorý bolo dovolanie podané. V dôsledku znižovania až zániku trestnosti považuje dovolateľ napadnutý rozsudok za nezákonný a nespravodlivý.

Za podstatnú skutočnosť označil skúmanie chráneného záujmu a následku činu, pričom pri všeobecnom hodnotení pohnútky je potrebné prihliadať aj na okolnosti prípadu. Súd už pri prvom rozhodnutí vzal na vedomie, že obvinený vykonal takmer mesiac väzby a spochybňovaná bola miera zavinenia ustáleného skutkového stavu. Poukázal preto na to, že výroba liehu v priestoroch domu Č. mala byť realizovaná jeden rok a dlh na spotrebnej dani v čase prvého zrušujúceho uznesenia bol 23 600 eur. Ďalej uviedol, že súbeh dvoch trestných činov zvyšuje stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť a vtedy vedené trestné stíhanie označil za súladné so zákonom.

Poukázal na to, že odsúdenie v čase rozhodovania odvolacieho súdu (16. januára 2014) mohlo skončiť uložením trestu nie prísnejšieho, ako uložil súd I. stupňa (13. septembra 2012), pretože prokurátor nepodal odvolanie. Odvolací súd však rozsudok zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného poriadku v celom rozsahu vo vzťahu k F. L. a T. M.. Následne súd I. stupňa rozsudkom z 19. apríla 2017, sp. zn. 2T/67/2011, oboch menovaných oslobodil spod obžaloby, pričom spochybnil zákonnosť trestného konania a poukázal na zásadné procesné pochybenia. Súd spochybnil hodnovernosť výpovedí Č. a správne sa vysporiadal s nezaistením daktyloskopických stôp, o vykonanie ktorých sa obvinený v priebehu konania usiloval.

Odvolací súd uznesením z 27. marca 2018, sp. zn. 3To/79/2017, v jeho neprítomnosti (a v neprítomnosti M. a jeho obhajcu JUDr. Jána Slováka) zrušil oslobodzujúci rozsudok podľa § 321 ods. 1, písm. b), ods. 3 Trestného poriadku iba ohľadom F. L. a vec v tomto rozsahu vrátil súdu I. stupňa, aby ju znovu prejednal a rozhodol. Následne ho súd I. stupňa rozsudkom zo 4. decembra 2018, sp. zn. 2T/67/2011, opäť spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, pretože skutok nie je trestným činom. V tomto kontexte poukázal na § 3 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a na právne skutočnosti a rozhodujúce okolnosti, ktoré záver a použitie právnej normy potvrdzujú, pričom pokiaľ ich odvolací súd ignoroval, tak konal nezákonne a nespravodlivo. Taktiež poukázal na pochybnosti o jeho vine, nijako neodôvodnené rozpory vo výpovediach Č., priznanie sa Č., odmietnuté navrhované dokazovanie a nevykonané daktyloskopické stopy, pričom tieto skutočnosti mali mať vplyv na iný právny názor, než bol nemenný názor sudkyne JUDr. Denisy Meszárosovej (predsedníčka senátu odvolacieho súdu).

Poukázal na to, že v roku 2005 bol priemerný zárobok v Slovenskej republike 498,17 eur a v čase rozhodovania súdu I. stupňa (4. decembra 2018) už priemerný mesačný zárobok bol 921 eur (13 rokov od spáchania skutku). V roku 2005 bol následok vyjadrený sumou 23 600 eur a hrozil dlh pri prípadnom použití falšovaných kolkov vo výške 48 214,50 eur, pričom v roku 2018 pri priemernom zárobku skoro v dvojnásobnej výške bol dlh 4 000 eur a hroziaci (nedokonaný skutok) zostal cca 48 200 eur.

Ďalej uviedol, že súdy už 6 rokov porušovali jeho právo na skončenie veci v primeranej lehote. Namietal nesprávnu aplikáciu hmotnoprávnych ustanovení Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorý pre trestnosť akéhokoľvek trestného činu vyžadoval existenciu spoločenskej nebezpečnosti konania alebo opomenutia aspoň v stupni malom. V tomto kontexte poukázal na prvý odsudzujúci rozsudok, ktorý aktivoval zásadu reformatio in peius. Ak potom nasledujúci oslobodzujúci rozsudok napadol prokurátor v jeho neprospech a nevyšiel najavo iný trestný čin, nemohol byť uložený prísnejší trest ako peňažný vo výške 30 000 eur. Pre znižovanie stupňa spoločenskej nebezpečnosti spáchaných trestných činov bol očakávaný a zákonu konformný trest nižší ako v čase, kedy cena peňazi a následok činu sa podstatným spôsobom zmenili.

Následne odvolací súd uznesením z 30. apríla 2019, sp. zn. 3To/11/2019, zrušil oslobodzujúci rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a opäť vec vrátil súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že v čase vyhlásenia uznesenia bola už priemerná mesačná mzda v Slovenskej republike 980 eur. Stupeň nebezpečnosti sa pri porovnaní priemerných miezd v Slovenskej republike znížil takmer o 50 %, pričom odvolací súd na túto skutočnosť nereagoval.

Odvolací súd nariadením verejného zasadnutia porušil právo chránené Ústavou Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd (ďalej tiež „Dohovor“), pričom argument, že nemožno konanie zastaviť, lebo to Dohovor neprikazuje je v rozpore s čl. 13 ods. 4 Ústavy. Ak štátny orgán (súd) porušuje ľudské práva, nemôže Európsky súd pre ľudské práva prikázať Slovenskej republike, aby vo veci rozhodol. Súd však nesmie porušovať právo na skončenie veci v primeranej lehote. V tomto kontexte poukázal na rozhodnutie súdu I. stupňa vo veci Ing. G. P. a spol.

Súd I. stupňa následne rozsudkom z 13. augusta 2021, sp. zn. 2T/67/2011, uznal jeho vinu, pričom sa nezaoberal materiálnym predpokladom a trestnosťou skutkov spáchaných v roku 2005, pričom uložil prísnejší trest ako v prvom odsudzujúcom rozsudku (trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmienčným odkladom 1 rok). Rozsudok bol neodôvodnený a súd I. stupňa sa nevysporiadal s § 3 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Rozsudok bol vyhlásený bezmála po 16 rokoch od spáchania skutku, kedy priemerná mzda v Slovenskej republike bola 1 087 eur. Uložený trest považoval za nezákonný a v rozpore s § 23 a § 31 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Trest považoval tiež za nespravodlivý z pohľadu jeho následku, pretože stratil bezúhonnosť v podnikaní.

Odvolací súd v následnom rozhodnutí (pozn.: napadnutom rozsudku) neprihliadol na skutočnosť, že falšované kolký sa na čierny trh reálne nedostali. Taktiež neaplikoval zásadu, že vždy možno ustáliť vinu najnižšou bezpečne preukázanou výškou škody, t. j. nesprávne uviedol rozsah vyrobeného liehu vo väčšom množstve ako 2000 - 4000 litrov, keďže mal uviesť množstvo najmenej 2 000 litrov. Pritom praxou Okresného súdu Pezinok za obdobné skutky bez súbehu s iným trestným činom bolo ukladanie peňažných trestov v stovkách eur a prepadnutím veci (v tomto kontexte poukázal na čl. 13 ods. 3 Ústavy).

Poukázal na to, že nebolo pravdivé tvrdenie, že traja obžalovaní v obvode Trnavského a Bratislavského kraja distribuovali liehoviny, pretože pri dodržaní zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaných“ v týchto krajoch a v Trenčianskom kraji bol distribuovaný lieh z Rumunska, ako čistiaci prostriedok zaradený do inej ako alkoholovej colnej deklarácie a dlh na spotrebnej dani sa pohyboval najmenej okolo sumy 300 miliónov Sk.

V jeho prípade po znížení dlhu na 1/6 (na cca 4 000 eur) sa odvolací súd nesprávne vysporiadal s výkladom spoločenskej nebezpečnosti činu. Markantným znížením stupňa spoločenskej nebezpečnosti bolo plynutie času. Druhý skutok (ohrozujúci trestný čin) v roku 2011 hrozil 1,5 miliónovým dlhom (50 000 eur) na spotrebiteľskej dani, čo je značnou škodou. Na Slovensku boli vyrobené falošné kolký rôznej falšovanej kvality, ale v stomiliónových hodnotách. Ohrozenie dlhu na spotrebnej dani a poškodenie príjmovej časti rozpočtu bolo v miliardových hodnotách.

Súd nesprávne vychádzal z toho, že v rodinnom dome Č. bol vyrobený lieh vo väčšom množstve ako 2 000 až 4 000 litrov, pričom ustálené a zákonne akceptovateľné bolo ustálenie v rozsahu najmenej 2 000 litrov. Vzhľadom na skutočnosť, že údajne mal mať prenájom rodinného domu Č. na 1 rok, ani väčšie množstvo byť vyrobené nemohlo.

Odvolací súd nezohľadnil, že už nebol dlh 23 600 eur, ale 4 000 eur, už nešlo o spolupáchateľstvo troch osôb ale iba dvoch a distribúcia v Trnavskom a Bratislavskom kraji nebola vo veľkom rozsahu. V čase rozhodovania preto skutky vykazovali nepatrný stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť a teda už podľa § 3 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. nešlo o trestný čin. Nebola zohľadnená skutočnosť, že v roku 2012 bola priemerná mzda 521 eur, v roku 2017 - 917 eur a v roku 2022 - 1 163 eur. Miera zavinenia sa zmenila na menej závažný trestný čin.

Poukázal na skutočnosť, že ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku viedol riadny život, zostal bezúhonným a spoločensky akceptovaným podnikateľom.

Zdôraznil, že bol odsúdený na skutkovom základe už zmenenom ohľadom výšky dlhu v roku 2022 (po

17 - tich rokoch od spáchania skutku), kedy stupeň nebezpečnosti spáchaných trestných činov je nepatrný. Malý stupeň spoločenskej nebezpečnosti sa v priebehu 10 rokov zmenil na nepatrný stupeň, pretože sa zmenila hodnota peňazí a teda aj ponímanie následku. Uložený trest navyše hodnotí ako v rozpore s § 23, § 31, § 34, § 40, § 88 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.

Usudzujúc, že odvolací súd nesprávne použil § 3 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom správne mal aplikovať § 3 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. vyslovil názor, že došlo k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, v dôsledku čoho musí Najvyšší súd Slovenskej republiky vysloviť rozsudkom, že bol porušený zákon v ustanovení § 3 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a rozsudok súdu I. stupňa z 13. augusta 2021, sp. zn. 2T/67/2011 v celom rozsahu a na oba rozsudky nadväzujúce všetky výroky.

Alternatívne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku per analogiam rozhodol vo veci sám a zastavil trestné stíhanie podľa § 9 písm. g) Trestného poriadku a tým zabránil v pokračovaní porušovania práva na skončenie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

\* \* \*

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že v posudzovanej veci konal odvolací súd už opakovane a vec preskúmal 4 - krát (naposledy vydaním napadnutého rozsudku). Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sa dovolateľ nemôže domáhať preskúmania a prípadnej zmeny správnosti a úplnosti zisteného skutku, pričom predmetné môže s poukazom na § 371 ods. 3 Trestného poriadku namietat iba Minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

Vyslovila názor, že skutočnosti namietané dovolateľom sa týkajú výlučne revízie skutkových zistení, vzťahujú sa k správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu a hodnotenia vykonaných dôkazov. Poznamenala, že v predmetnej trestnej veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie výsluchom obžalovaných F. L., T. M. a F. Č., výsluchom svedkov Mgr. S. F., Š. Č., H. O., F. O., P. F., T. O., L. Q., P. L., B. H., Ing. W. M. a U. X.. Ďalej boli za súhlasu procesných strán prečítané výpovede svedkov G. P. a O. Č., taktiež boli oboznámené znalecké posudky Kriminalisticko-expertízneho ústavu Policajného zboru Slovenskej republiky v Bratislave, zabezpečené listinné dôkazy, a to najmä zápisnica o vykonaní domových prehliadok a prehliadok iných priestorov, a odborné vyjadrenia. Boli tiež vykonané výsluchy znalcov Ing. B. W., F. E. a JUDr. T. O.. V dôsledku uvedeného považuje skutkový stav za riadne zistený a trestnoprávne správne vyhodnotený, pričom páchatel' trestného činu bol adekvátne potrestaný.

Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku uznesením odmietol, pretože je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

\* \* \*

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že boli splnené podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I.).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

\* \* \*

Dovolací súd posudzujúc dovolanie obvineného v uvedených intenciách konštatuje, že obvinený v dovolaní uplatnil priamo v rámci vecnej argumentácie dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pričom námietku proti neprimeranej dĺžke trestného stíhania dovolací súd sám podradil (subsumoval) v zmysle judikátu R 120/2012 pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (z ďalej v texte rozvedených dôvodov).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd uvádza, že tento je v zmysle dikcie označeného zákonného ustanovenia naplnený, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z pohľadu dikcie takto formulovaného dovolacieho dôvodu, ako aj rozhodovacej praxe a judikatúry k jeho výkladu, dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní existencie tohto dovolacieho dôvodu, je vždy viazaný konečnými skutkovými zisteniami, ku ktorým dospeli v procese dokazovania a hodnotenia dôkazov súdy v pôvodnom konaní, a ktoré premietli do tzv. skutkovej vety výroku o vine rozsudku.

Námietka nesprávnej právnej kvalifikácie zisteného skutku tak môže byť v dovolacom konaní úspešná len za predpokladu neprávnej subsumpcie súdmi v pôvodnom konaní ustáleného skutku pod znaky skutkovej podstaty konkrétného trestného činu, v dôsledku čoho takto ustálený skutok zodpovedá inému právnomu posúdeniu (napr. je iným trestným činom z pohľadu jeho právnej kvalifikácie, resp. nie je žiadnym trestným činom a pod.).

Dovolací súd k tomuto dovolaciemu dôvodu už dlhodobo opakuje a zdôrazňuje, že dovolaním obvinený nie je oprávnený sa jeho prostredníctvom domáhať iného hodnotenia dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní - primárne v rámci dokazovania pred súdom I. stupňa, resp. doplneného dokazovania vykonaného odvolacím súdom - súdmi v pôvodnom konaní a spochybňovať správnosť úvah súdov v pôvodnom konaní v ich dôkazy hodnotiacom procese.

Uvedené vyplýva z už k tejto otázke ustálenej judikatúry - vid' napr. stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011:

„Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani

poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatela k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť".

Jedinou výnimkou z tohto pravidla je prieskum súdneho rozhodnutia v dovolacom konaní na základe dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, čo však nepochybne nie je posudzovaný prípad.

Argumentácia obvineného k tomuto dovolaciemu dôvodu primárne spočíva v nesprávnej aplikácii § 3 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom sa domáha záveru, že súdy oboch inštancií v pôvodnom konaní mali aplikovať § 3 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pretože v dôsledku plynutia času a všeobecného znižovania hodnoty peňazí sa znížil stupeň spoločenskej nebezpečnosti predmetných trestných činov pre spoločnosť. Dovolateľ v tomto kontexte argumentuje nárastom priemernej mzdy v Slovenskej republike od času prvého odsudzujúceho rozsudku (z 13. septembra 2012, sp. zn. 2T/67/2011) do času vyhlásenia napadnutého rozsudku (v roku 2022), z čoho odvodzuje záver o znižovaní hodnoty peňazí a teda aj záver o znížení hodnoty následku predmetných trestných činov. Poukazujúc na to, že v prvom odsudzujúcom rozsudku bol konštatovaný malý stupeň spoločenskej nebezpečnosti (tzv. materiálny znak trestného činu podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb.) v kontexte so závermi o znižovaní hodnoty peňazí, sa domáha záveru o posúdení stupňa spoločenskej nebezpečnosti činu ako nepatrného, resp. záveru o nenaplnení materiálneho znaku trestného činu a teda záveru, že skutok nie je trestným činom.

Podľa § 3 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je nepatrný, nie je trestným činom, aj keď ináč vykazuje znaky trestného činu.

Podľa § 3 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určený najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatela, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Podľa v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikovaného rozhodnutia (R) pod č. 21/2002: „V prípade trestných činov majetkovej povahy, okrem trestných sadzieb, ďalším kritériom pre posudzovanie trestnosti činu páchatela z hľadiska časovej pôsobnosti Trestného zákona v zmysle § 16 ods. 1, je i výška spôsobenej škody, ktorá je nielen kvalifikačným kritériom pri právnom posudzovaní protispoločenského konania, ale je i jedným z kritérií určujúcich stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania v zmysle § 3 ods. 4 Trestného zákona, tiež ako jedno z hľadísk pri určení druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 31 ods. 1 Trestného zákona (ev. pre iné meritórne rozhodnutie)."

\* \* \*

Vychádzajúc z týchto základných východísk, k dovolateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu, dovolací súd konštatuje, že dôvodnosť dovolacích námietok hodnotil v intenciách právoplatne ustáleného skutku odsudzujúceho rozsudku - a teda nie z pohľadu správnosti hodnotenia dôkazov súdmi oboch inštancií v pôvodnom konaní - a to so zameraním sa na otázku, či v pôvodnom konaní ustálený skutok napĺňa zákonné znaky trestného činu, pre ktorý bol obvinený F. L. právoplatne uznaný za vinného v bode 1/ pre trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a v bode 2/ pre trestný čin falšovania a pozmeňovania kontrolných technických opatrení na označenie tovaru podľa § 145a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona tak, že v skutku bode 1/ „spoločným konaním v

rozpore s právnym predpisom prechovával a uvádzal do obehu tovar bez kontrolných známk určených na jeho označenie na daňové účely," a v skutku v bode 2/ „spoločným konaním falšované kontrolné známky, určené na označenie tovaru na daňové účely, prechovával a používal ako pravé a taký čin spáchal v značnom rozsahu".

Vychádzajúc z ustáleného skutku (skutkovej vety výroku o vine rozsudku súdu I. stupňa), z pohľadu posudzovania otázky stupňa nebezpečnosti činov pre spoločnosť, mal obvinený svojím konaním v skutku v bode 1/ získať neoprávnený prospech v celkovej výške 3903,60 €, a v skutku v bode 2/ neoprávnene prechovávať 26.826 ks kontrolných známk na označenie spotrebiteľského balenia liehu [...] čo pri zodpovedajúcom množstve spotrebiteľského balenia liehu zodpovedalo spotrebnej dani z liehu v celkovej výške 48.214,50 €.

Pri takto skutkovo ustálenom rozsahu trestnej činnosti dovolacia argumentácia, dožadujúca sa posúdenia stupňa spoločenskej nebezpečnosti činov ako nepatrného, neobstojí, keď v prípade skutku v bode 1/ získal obvinený neoprávnený prospech vo výške 3 903,60 eur, čo v zmysle § 89 ods. 13 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. predstavuje škodu nie malú a v prípade skutku v bode 2/ obvinený neoprávnene prechovával kontrolné známky, ktorých použitím ako označenia spotrebiteľského balenia liehu na daňové účely by vznikla škoda neuhradením spotrebnej dane v sume 48 214,50 eur, čo v zmysle uvedeného ustanovenia predstavuje následok vo forme značného rozsahu.

Výška spôsobenej škody, neoprávneného prospechu (skutok v bode 1/) a rozsah činu odvíjajúci sa od množstva prechovávaných falzifikátov neoprávnene držaných kontrolných známk (skutok v bode 2/) predstavujú skutočnosti, na základe ktorých možno vyhodnotiť stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť (R 21/2002). V posudzovanom prípade pri takto ustálenom skutkovom stave je potom zrejmé, že konanie obvineného v oboch skutkoch (ktoré spolu navyše aj vecne súvisia) vykazuje vyšší ako nepatrný stupeň závažnosti činov pre spoločnosť.

Na tento záver nemá vplyv ani dovolacia argumentácia týkajúca sa znižovania hodnoty peňazí, pretože táto skutočnosť sa týka zisteného skutkového stavu, ktorý ako bolo vyššie uvedené dovolací súd nemôže preskúmať.

Nad rámec tohto záveru a len marginálne dovolací súd uvádza, že argumentácia znižovaním hodnoty peňazí v posudzovanom prípade by aj pri prípustnosti tohto argumentu neobstála, pretože ustálená výška škody v oboch skutkoch je takého rozsahu, že aj pri zohľadnení inflácie nejde o činy, ktorých stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť by klesol na nepatrný.

Dovolací súd preto konštatuje, že tieto dovolacie námietky obvineným uplatnené k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie sú spôsobilé zvrátiť právoplatný odsudzujúci rozsudok, ktorým bol obvinený uznaný za vinného pre skutky, ktoré boli správne právne posúdené v bode 1/ ako trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru (§ 148c ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.) a v bode 2/ ako trestný čin falšovania a pozmeňovania kontrolných technických opatrení na označenie tovaru (§ 145a ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.).

Ako už dovolací súd vyššie uviedol, nemá oprávnenie posudzovať v dovolacom konaní správnosť zisteného skutkového stavu, resp. posudzovať dôkaznú situáciu v danej veci, preto ďalšie dovolacie námietky obvineného, ktoré vo svojej podstate smerujú proti spôsobu hodnotenia dôkazov, dovolací súd hodnotil ako nespôsobilé (vecne) naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Ďalej dovolateľ hoci nesubsumujúc dovoláciu námietku pod žiaden dovolací dôvod v podstatnom namietať dĺžku pôvodného súdneho konania, pričom dovolací súd túto námietku posúdil v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (R 120/2012 - I.).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je naplnený, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právu obvineného na obhajobu v trestnom konaní zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu (podľa jednotlivých štádií trestného konania) vytvoriť obvinenému podmienky pre uplatnenie jeho procesných práv a povinnosť zákonným spôsobom reagovať na ich uplatnenie. Ide o povinnosť vytvorenia obvinenému procesného rámcav zmysle reálnej možnosti na realizáciu jeho procesných práv, pričom spôsob a rozsah ich realizácie už je vecou procesnej aktivity samého obvineného.

Trestný poriadok pritom obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. Právo na prejednanie veci v primeranej lehote je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie (alebo spravodlivý súdny proces), pričom aj porušenie tohto práva je za určitých okolností subsumovateľné pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V posudzovanom prípade však dovolacia námietka týkajúca sa neprimeranej dĺžky konania nepochybne, a vyplýva to aj z napadnutého (odvolacieho) rozsudku, bola zohľadnená, hoci nie v rámci posudzovania trestnosti činu (ako sa toho dovolateľ domáha), ale v otázke ukladania menej represívneho trestu, tak z pohľadu jeho druhu i výmery. Odvolací súd v napadnutom rozsudku (str. 27) zohľadnil obvinenému neprimeranú dĺžku konania, keď mu uložil peňažný trest vo výmere 5 000 eur (len pre porovnanie z genézy tohto trestného konania - rozsudkom súdu I. stupňa z 13. septembra 2012, sp. zn. 2T/67/2011 mu bol uložený peňažný trest 30 000 eur). Odvolací súd význam plynutia času v prospech obvineného zohľadnil aj aplikáciou inštitútu mimoriadneho zníženia (zmiernenia) trestu podľa § 40 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. S ohľadom na výšku spôsobenej škody (konkrétne viď vyššie) rádovo v desaťtisícoch eur, uložený peňažný trest vo výmere 5 000 eur (a s ním spojený obligatórne náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacoch), nemožno označiť inak ako výslovne mierny výchovný trest, plne kompenzujúci obvinenému neprimeranú dĺžku trestného stíhania.

Na tomto základe dovolací súd konštatuje, že z dôvodov obvineným uvádzaných v dovolaní (v medziach jeho námietok) nedošlo k porušeniu jeho práva na obhajobu, a teda ani k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, z pohľadu dovolateľom vytýkaných chýb, teda naplnený nebol.

Napokon námietka proti neprimeranosti uloženého trestu, ktorá neobstojí z už vyššie uvedených dôvodov, napokon nie je (vecne) subsumovateľná pod akýkoľvek dovolací dôvod.

Ani doterajšia judikatúra najvyššieho súdu, resp. jeho rozhodovacia činnosť k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, v otázke rozsahu, v akom možno úspešne dovolaním napadnúť výrok o treste, nepristupuje k výkladu uvedeného ustanovenia tak extenzívnym (rozširujúcim) spôsobom, ktorý by pripúšťal (nad rámec zákonnej dikcie tohto dovolacieho dôvodu) také dovolacie námietky, ktorými sa obvinený ako dovolateľ (vecne) dožaduje preskúmania správnosti posúdenia okolností prípadu, svojich osobných pomerov alebo iných kritérií ukladania trestov upravených v § 23 a § 31 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., t. j. ich posúdenia iným spôsobom než vykonaným súdmi v pôvodnom konaní (hodnotiac také posúdenie ako nesprávne), od ktorých potom odvíja vlastný názor o neprimeranosti (prílišnej prísnosti) trestu, a tým jeho nespravodlivosti.

Takéto námietky sú dovolacím súdom v rámci jeho rozhodovacej činnosti už dlhodobo a konzistentne hodnotené ako nespôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod, ktoré z toho dôvodu dovolací súd z

pohľadu ich opodstatnenosti ani nie je oprávnený preskúmať.

V zjednodušenom vyjadrení tak dovolacia námietka obvineného proti uloženiu mu neprimerane prísneho trestu nenapĺňa akýkoľvek dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (viď rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci 2Tdo/29/2012).

Na podklade tejto argumentácie dovolací súd konštatuje, že chybami dovolateľom vytýkanými nebol naplnený akýkoľvek ním uplatnený dovolací dôvod ani iný dovolací dôvod uplatniteľný obvineným, pod ktorý by ním vytýkané chyby pri správnej subsumpcii mohli byť podradené a preto z dôvodu, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, dovolanie obvineného uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Toto rozhodnutie prijal senát jednomyseľne.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.